

AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

FRANSA VE ERMENİ İDDİALARI

Deniz ALTINBAŞ

Blog No: 34
04.10.2011

Fransada 2012 yılında cumhurbaşkanlığı seçimleri gerçekleştirilecek. Yarı-başkanlık sisteminin uygulandığı ülkede cumhurbaşkanı halk tarafından seçiliyor. Bu durumda, cumhurbaşkanının halkın gönlünü kazanması gerekiyor. Bunun en kolay yolu popülist politika söylemleri kullanmak. Göçmenler, Müslüman nüfus, Türkiyenin AB üyeliği gibi konular içi boş kalan, ancak halkın duygularını harekete geçirmek için genellikle seçim dönemlerinde tercih edilen başlıca konu başlıkları.

Ayrıca, Fransada nicelik olarak çok önemli olmamakla birlikte, nitelik ve dolayısıyla etkinlik açısından önemli bir nüfusa ve nüfuza sahip Ermeni diasporası var. Ermenilerin bilinen iddia ve istekleri de, seçimlerde özellikle sol partiler tarafından kullanılan konular arasında. 2012 seçimlerinin adaylarından François Hollandeın Ermeni konusunu bir kez daha ve yine seçim propagandası çerçevesinde gündeme getirmiş olması Türk hükümetinin tepki göstermesine sebep oldu.

Hollande, cumhurbaşkanı seçildiğinde, 1915 olaylarını inkâr etmenin suç sayılmasını öngören yasa teklifinin yeniden Senatoda görüşülmesini sağlayacağı sözünü verdi. Söz konusu teklif, daha önce Meclisten geçmiş, ancak Senatoda reddedilmişti. Bu süreç içinde Fransız akademisyenler, tarihin siyasi kurumlar tarafından yazılmaması yönünde bildiriler yayınlamış ve baskı yapmışlardı. Bu bildiriler sadece Ermeni iddialarını değil, benzer başka konuları da içeriyordu.

Beşinci Cumhuriyet tarihinde ilk defa sosyalistlerin Senatoda çoğunluğu ele geçirmiş olduğu ve Hollandeın kamuoyu anketlerinde güçlü çıktığı düşünüldüğünde, söz konusu yasa teklifinin onaylanma olasılığının var olduğunu söylemek mümkün. Böyle bir sonuç, Türkiyenin Fransadan daha da uzaklaşması dışında büyük bir etki yaratmaz gibi

görünüyor. İlginç olan, Hollandeın Fransız Ermenilerine verdiği seçim sözlerinin Türkiyeden çok Fransanın iktidar partisinin tepkisine yol açmış olması.

Sosyalist Hollandea en çok kızanlar Sarkozynin liberal-muhafazakâr partisi UMPliler oldu. Sosyalistleri iki yüzlülükle suçlayan UMPli milletvekilleri, daha geçtiğimiz aylarda Senatoda gündeme getirilen 1915 olaylarını inkâr etmenin suç sayılması yasa teklifini reddedenler arasında Sosyalistlerin de bulunduğunu, yayınladıkları bir bildiride açıkladılar. Daha da ilginci, bildiriyi imzalayanların Sosyalistleri soykırımı tanıma cesaretine sahip olmamakla ve soykırım inkârının cezalandırılmasını gerçekten istememekle eleştirmesi. UMPlilerin Sosyalistlere yönelttiği en ağır suçlama ise, Sosyalistlerin derdinin Türkiyenin AB üye olmasını sağlamak olduğunu ileri sürmeleri.

Sarkozy de geçtiğimiz cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Fransadaki Ermeni diasporasına bazı sözler vermişti. Ancak Fransız iş dünyasının Türkiyenin Fransadan uzaklaşması nedeniyle gördüğü zarar, iş adamlarının Sarkozy üzerinde sürekli bir baskı yapmasına neden olmuştu. Sadece Ermeni konusu değil, Türkiyenin AB üyeliğinin tamamen engellenmesi, teröre destek verilmesi gibi politikalarda Sarkozy değişiklik yapmak, en azından AB örneğinde olduğu gibi süreci dondurmak durumunda kalmıştı. Bir taraftan da Ermeni oylarını Sosyalistlere kaptırmaktan endişelenen Sarkozynin önümüzdeki günlerde hem Ermenistana hem de Azerbaycana gideceği Kafkasya turu önemli. Her ne kadar Batı tarafından Azerbaycan yerine her zaman Ermenistan tercih edildiyse de, enerji sıkıntısının Azerbaycanın konumunu önceki dönemlere göre güçlendirmesini bekleyebiliriz. Fransanın enerji ihtiyacı, Azerbaycanın Ermeni işgali altındaki toprakları sorununu başarılı bir şekilde pazarlık etmesi için iyi bir fırsat.

Taşnakların Avrupa kanadının Hollandeı destekleyeceklerini açıklaması UMPlileri de Türkiyeyi de üzmüş olabilir. Ancak, Sosyalistlere yönelik Ermeni desteğinin Hollandeın birkaç gün önceki açıklaması ile bağlantılı olmadığını belirtmek gerekiyor. Ermeni meselesi, başta Sosyalistler olmak üzere, uzun zamandır Fransız iç politikasında kullanılan bir konu.

Hollande dışında, Harlem Désir, Martine Aubry, Ségolène Royal gibi Sosyalist Partinin ileri gelenleri sözde soykırımın tanınması konusunu gündeme getiriyorlar. Sosyalistlerin önemli isimlerinden Michel Rocard, bundan 10 sene önce bile müzakereler Türk toplumunun ilerlemesine hizmet edecektir. Bu bakımdan soykırımın tanınması da doğal olarak bu süreç içinde Türkiyenin önüne gelecektir diyordu. Sadece Fransız Parlamentosunda değil, Avrupa Parlamentosunda da Fransız sosyalistleri Ermeni diasporasının sözcülüğünü yapıyor.

Fransız Parlamentosunun 2001 yılında sözde Ermeni soykırımını kabul etmesini sağlayan da büyük ölçüde Fransız Sosyalistleri oldu. Fransanın soykırımı tanıması ile yetinmeyen Ermeni diasporası ile Sosyalistler, Türkiyenin AB üyelik sürecini de meselenin içine dahil etmeyi başardılar. ABnin Türkiye ile müzakereleri başlatması için soykırımın Türkiye tarafından kabul edilmesini şart koşabilmek için büyük çaba göstermişlerdi. Müzakereler başladığından beri de soykırımın kabul edilmesini üyelik için koşul haline getirmeye çalışıyorlar. Sosyalist milletvekillerinin kendi sözleri ile, sözde soykırımın Türkiye

tarafından tanınmaması durumunda ABnin kapıları Türkiyenin suratına kapanır.

Fransız Sosyalistleri, bir yandan Ermeni diasporasının iddialarını gündeme getiriyor, diğer taraftan da Türkiyenin AB üyeliğine belirli şartlar altında ve şimdilik itiraz etmiyorlar. Türkiyenin üyeliğine karşı çıkmak ve süreci durdurmaya çalışmak Sosyalist Partinin elinden Ermeni, PKK, insan hakları adını verdikleri terörist hakları gibi birçok kartı alacaktır. Bu nedenle Sosyalist Parti çıkarları için en iyisi, bir yandan Türkiyenin üyeliğini savunur gibi görünerek Türkiyeyi müzakere süreci içinde, ya da daha açık bir ifadeyle baskıya müsait ortamda tutmak; diğer taraftan da temsilciliğini ve sözcülüğünü yaptıkları grupların isteklerini yaptırmaya çalışmaktır. Uzunca bir süredir ABnin, Türkiyenin öncelikleri arasında yer almaması ise, Fransız Sosyalistleri gibi stratejik düşünerek politikalar üreten grupların planlarını gözden geçirmesini gerektiriyor.

About the author:

To cite this article: Deniz ALTINBAŞ. 2026. "FRANSA VE ERMENİ İDDİALARI." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2011 / 34. October 04. Accessed November 20, 2026. https://avim.org.tr/Blog/FRANSA-VE-ERMENI-IDDIALARI-2

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır